

14881498

Rotterdam, 13 mei 2014

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid A. Bonte (Groenlinks) over windenergie in de haven.

Aan de Gemeenteraad.

Op 26 maart 2014 stelde A. Bonte (Groenlinks) ons schriftelijke vragen over windenergie in de haven.

Inleidend wordt gesteld:

"Het kabinet heeft deze week definitief 11 gebieden aangewezen waar windmolens mogen komen, met een totaal vermogen van 5715 megawatt. Het kabinet heeft als doel om in 2020 minimaal 6.000 megawatt aan windenergie op te wekken op land én in de Nederlandse binnenwateren. Dat betekent dat er nog extra locaties gezocht moeten worden voor minimaal 285 megawatt. Afhankelijk van het type windmolen gaat het om maximaal zo'n 140 exemplaren.

Het kabinetsbesluit is voor Zuid-Holland geen grote verrassing. De provincie heeft in 2009 in het Klimaat- en Energieakkoord al getekend voor 720 megawatt aan vermogen. Daar is in de Ontwerp-structuurvisie 'Windenergie op land' nu tien megawatt extra bijgekomen, ofwel vijf kleine windmolens. Naast de 730 megawatt op land wil Zuid-Holland nog eens minimaal 270 megawatt opwekken met een windpark vlak voor de kust. De provinciale ambitie van 1.000 megawatt in 2020 uit de Nota 'Energiebeleid in uitvoeringsperspectief' (uitgewerkt in de Nota Wervelender) staat daarmee fier overeind. De ontwikkeling van het zogenoemde nearshore-park voor de kust van de Tweede Maasvlakte staat momenteel echter in de ijskast, doordat het HbR en het Rotterdamse college zich niet willen committeren aan dit windpark van Eneco. GroenLinks betreurt dit, maar het staat de ambitie voor windvermogen op land niet in de weg.

De Rotterdamse haven is in omvang het grootste zoekgebied van Nederland voor de plaatsing van windturbines. De gemeente Rotterdam is gedelegeerd initiatiefnemer namens de provincie om locaties te ontwikkelen. GroenLinks-wethouder Rik Grashoff heeft in 2009 namens de gemeente Rotterdam het convenant 'Realisatie Windenergie in de Rotterdamse haven' ondertekend, waarin is afgesproken dat het aantal megawatts op openbaar terrein minimaal groeit naar 301 in 2020. In beleidsstukken die daarna zijn verschenen – ook in de Ontwerp-structuurvisie 'Windenergie op land' - is het minimale vermogen uit het convenant nu de eind-ambitie geworden.

GroenLinks vindt dit een grote gemiste kans, omdat het Havengebied veel meer potentie heeft. Het potentieel op openbaar terrein in de Rotterdamse havens is alleen al 383 megawatt, blijkt uit een quick scan van Bosch & Van Rijn Consultants uit 2009. Daarnaast is in het convenant uit 2009 afgesproken dat naast de verdubbeling van het vermogen op openbaar terrein óók getracht zal worden om plaatsingsmogelijkheden op private terreinen van ondernemingen te benutten. GroenLinks constateert dat de ambitie sinds 2009 met slechts tien megawatt is toegenomen voor de hele provincie, terwijl voor de haven de minimale ambitie uit 2009 de norm is gebleven. Het lijkt alsof de

verkenningen naar nieuwe kansrijke locaties in het havengebied niet serieus ter hand zijn genomen.

Zoals gezegd heeft het kabinet een extra zoekopdracht voor 285 megawatt uitstaan om aan de gewenste 6.000 megawatt te komen voor heel Nederland. Wat GroenLinks betreft pakt Rotterdam de handschoen op door binnen één jaar de ambitie voor het havengebied met minimaal 100 megawatt op te schroeven. *Handen uit de mouwen!*"

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Heeft u kennisgenomen van het kabinetsbesluit om de Rotterdamse haven formeel aan te wijzen als één van de elf concentratiegebieden voor het plaatsen van windmolens?

Antwoord:

Ja. Wij hebben kennisgenomen van de 'Structuurvisie Windenergie op Land' d.d. 31 maart 2014 waarin de Rotterdamse haven wordt aangewezen als geschikt gebied voor grootschalige windenergie.

Vraag 2:

Kunt u aangeven of u op koers ligt om het minimale aantal afgesproken megawatts (301) op openbaar terrein in het Rotterdamse havengebied te realiseren in 2020?

Antwoord:

Sinds het sluiten van het convenant 'Realisatie Windenergie in de Rotterdamse haven' op 5 september 2009 is gewerkt aan de uitvoering daarvan door het Havenbedrijf Rotterdam en de overige convenantpartners. De verwachting is dat de extra 150 megawatt (MW), die als ambitie is vastgelegd in het convenant, per 2020 wordt gerealiseerd. Het streven is om de in de provinciale structuurvisie vastgelegde doelstelling van 300 MW aan totaal opgesteld vermogen windenergie tegen die tijd gerealiseerd te hebben.

De stand van zaken van de uitvoering van het convenant 'Realisatie Windenergie in de Rotterdamse haven' is als volgt. Er is 45 MW aan vermogen gerealiseerd op de volgende locaties:

- o Windpark Suurhoffbrug, 12 MW (gelegen tussen Suurhoffbrug en Dintelhavenbrug);
- o Uitbreiding windpark Zuidwal, 9 MW (gelegen bij de Maasmond);
- o Windpark Hartelbrug 2, 24 MW (gelegen aan de Nieuwesluisweg, distripark Botlek).

Er wordt momenteel gebouwd aan windparken met een vermogen van totaal 29 MW:

- o Windpark Hartel 2, 24 MW (gelegen tussen de Thomassentunnel en de voormalige locatie Hotel de Beer);
- o Repowering windpark Zuidwal 5 MW (vervangen oude turbines voor nieuwe waardoor het vermogen omhoog gaat van 10 naar 15 MW).

Naar verwachting start volgend jaar de bouw van windparken met een vermogen van totaal 48 MW. Het gaat om:

- Repowering windpark Slufter, 42 MW (gelegen op de ringdijk van de Slufter, het betreft het vervangen van oude turbines voor nieuwe, het groeivermogen gaat hiermee van 25,5 naar 42 MW);
- Uitbreiding windpark Landtong Rozenburg, 6 MW.

Nog dit jaar wordt de locatie 'harde zeewering Maasvlakte 2', op de markt gebracht door het Rijksvastgoed- en Ontwikkelbedrijf om een ontwikkelaar te selecteren. Voor de ontwikkeling van de 'zachte zeewering Maasvlakte 2' worden haalbaarheids- onderzoeken uitgevoerd. Het vermogen van de twee windparken op de zeewering van Maasvlakte 2 is afhankelijk van de initiatiefnemers en bedraagt voor beide windparken samen naar verwachting ongeveer 100 MW.

Vraag 3:

Is het gelukt om alle kansrijke 'groene locaties' uit het onderzoek van Van Bosch & Van Rijn Consultants uiterlijk in 2011 vergund te krijgen, zoals afgesproken in het convenant? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Het onderzoek van Bosch & Van Rijn betrof een quick scan naar mogelijke locaties. Deze quick scan was een eerste analyse naar fysieke ruimtemogelijkheden, waarbij per locatie aandachtspunten zijn benoemd. Na ondertekening van het convenant is de quick scan verder uitgewerkt en zijn de aandachtspunten nader verkend. De complexiteit, ondermeer door veranderende wet- en regelgeving, van de benodigde onderzoeken heeft tot langere doorlooptijden geleid dan aanvankelijk voorzien in het convenant. Inmiddels zijn en worden voldoende windparken ontwikkeld om de ambities voor windenergie in het havengebied te realiseren, zie ook vraag 2.

Vraag 4:

Zijn alle overige potentiële locaties uit de quick scan van Van Bosch & Van Rijn na het tekenen van het convenant nader onderzocht? Zo ja, kunt u verklaren waarom dit niet heeft geleid tot een positieve bijstelling van het aantal plaatsbare megawatts in het havengebied?

Antwoord:

Hoewel alle locaties zijn onderzocht, zijn deze niet allemaal gerealiseerd. Uit het onderzoek werd namelijk duidelijk dat de ontwikkeling van een aantal locaties onmogelijk was vanwege:

- Externe veiligheid, met name de aanwezigheid van leidingen met gevaarlijke stoffen;
- Beïnvloeding (scheeps-)radar en nautische lichtlijnen;
- Wettelijke normen voor geluid en/of slagschaduw;
- Nabijheid woningen.

Wel zijn gerealiseerd:

- Locatie 3 ('Maasmond'); deze locatie wordt gedeeltelijk meegenomen in het 'Zeewering Maasvlakte 2'-project;
- Locatie 'Harmsenbrug'; hier wordt nu windpark Hartel 2 ontwikkeld.

Vraag 5:

Is uit de afgesproken rondgang van Deltalinqs, HbR, de provincie en het RCI langs de Rotterdamse havenbedrijven interesse voortgekomen voor het plaatsen van windmolens op niet-openbaar terrein? Zo nee, waarom niet? Zo ja, om hoeveel extra vermogen gaat het, bovenop de gemaakte afspraken over het aantal megawatt op openbaar terrein?

Antwoord:

In het kader van deze afspraak hebben diverse bedrijven een quick scan laten uitvoeren om de mogelijkheden voor windenergie op hun terrein in kaart te brengen. Daaruit bleek dat het plaatsen van windturbines op bedrijventerreinen beperkingen met zich meebrengt ten aanzien van de (milieu)gebruiksruimte van de bedrijven, zoals de effecten op externe veiligheid, ecologie alsmede de (toekomstige) verstoring van de eigen bedrijfsprocessen en arbo-veiligheid. Deze effecten maken dat bedrijven terughoudend zijn om windvermogen te realiseren op het eigen terrein. Bedrijven bepalen uiteindelijk zelf of zij windmolens willen plaatsen of niet.

Vraag 6:

Wilt u alsnog een serieuze poging doen om het aantal kansrijke locaties op kavels van ondernemingen in kaart te brengen en deze locaties alsnog in ontwikkeling nemen?

Antwoord:

Naar onze mening zijn alle kansrijke opties voor vestiging van windturbines in het havengebied serieus onderzocht en in beeld gebracht. Deze aanpak heeft ertoe geleid dat er inmiddels voldoende windparken zijn en worden gerealiseerd om de ambities voor windenergie in het havengebied te realiseren. Zie ook het antwoord op vraag 2.

Vraag 7:

Wilt u de voorlopige minimale ambitie uit 2009 alsnog naar boven bijstellen door privéterreinen op te nemen in een toekomstig af te sluiten vervolgconvenant én door het aantal ontwikkellocaties dat is genoemd door Van Bosch & Van Rijn optimaal te benutten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Nee. Momenteel wordt volop gewerkt aan de uitvoering van de bestaande convenant-afspraken die toewerken naar de realisatie van een ambitieuze doestelling in 2020. Gezien de voortgang van de uitvoering alsmede de noodzaak hier op te kunnen focussen, ligt het niet voor de hand om in deze fase nieuwe ambities te benoemen.

Vraag 8:

Bent u bereid om aan het kabinet de toezegging te doen dat Rotterdam in het havengebied ter grootte van (minimaal) 100 megawatt invulling geeft aan de openstaande nationale zoekopdracht?

Antwoord:

Nee. De verdeling van te realiseren vermogen per provincie is gemaakt en vastgelegd in de nationale 'Structuurvisie Wind op Land'. De provincie Zuid-Holland heeft een opgave van 735,5 MW. De benodigde locaties en gebieden voor het behalen van deze opgave heeft de provincie ruimtelijk vastgelegd in de Provinciale Structuurvisie. De provincie is niet op zoek naar 100 MW extra. Uitgangspunt voor windenergie in de haven betreft het realiseren van het convenant 'Realisatie Windenergie in de Rotterdamse haven'.

Vraag 9:

Wilt u zich met de kennis van vandaag alsnog bestuurlijk committeren aan de ontwikkeling van een nearshore-windpark voor de kust van de Tweede Maasvlakte?

Antwoord:

Nee. Ons college geeft prioriteit aan de realisatie van windenergie op de afgesproken locaties op land, zoals op de zeeoever van Maasvlakte 2. Bovendien hebben een in 2013 uitgevoerde haalbaarheidsstudie van het rijk, de ervaringen met de ontwikkeling van windenergie op het land op Maasvlakte 2 en onderzoeken uit 2009 naar windenergie nearshore voor Maasvlakte 2 ons duidelijk gemaakt dat de ontwikkeling van een windpark nearshore voor de kust van de Tweede Maasvlakte naar verwachting negatieve effecten zal hebben op o.a. veiligheid en toegankelijkheid van scheepvaartroutes in relatie tot de directe nabijheid van een intensief haven-industrieel complex, de natuurwaarden in een Natura2000-gebied en de mogelijkheden van strandrecreatie. Wij zijn daarom van mening dat de locatie voor Maasvlakte 2, zoals nu opgenomen in de haalbaarheidsstudie, vooralsnog niet moet worden aangewezen voor de ontwikkeling van windenergie.

Bij de behandeling op 24 april jl. van dit onderwerp in de Tweede Kamer heeft minister Schultz aangegeven verder onderzoek te doen naar de voor- en nadelen van nearshore en de kamer daarover deze zomer te berichten. Ons college wacht de uitkomsten met belangstelling af.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

Ph. F. M. Raets

De burgemeester,

A. Aboutaleb

